

ADWOKAT KATARZYNA SKOWROŃSKA

Sprawa o rozwód w sądzie

CZYLI CO POWINIENIEŚ WIEDZIEĆ,
JEŚLI ROZWAŻASZ WNIESIENIE
POZWU O ROZWÓD

Nazywam się Katarzyna Skowrońska. Jestem adwokatem. Prowadzę Kancelarię Adwokacką we Wrocławiu.

Zawsze bliższe mi było prawo cywilne, w tym też prawo rodzinne i spadkowe.

Ze swojej praktyki zawodowej wiem, jak trudne są sprawy z zakresu prawa rodzinnego - np. o rozwód, alimenty, ustalenie kontaktów z dzieckiem, czy też w końcu o podział majątku wspólnego po rozwodzie.

Mówiąc, iż to trudne sprawy, nie mam na myśli tylko kwestii prawnych. Wiem, jak bardzo złożone bywają takie sprawy pod względem życiowym.

Czasem zdarza się tak, iż sytuacja między małżonkami nie pozostawia wątpliwości – dalsze trwanie małżeństwa nie jest już możliwe.

Rozwód to z pewnością jedno z bardziej stresujących wydarzeń w życiu. Konsekwencje rozwodu dotyczą nie tylko samych małżonków, ale też ich dzieci oraz członków dalszej rodziny.

Wierzę jednak, że możliwe jest rozstanie małżonków w spokojny i kulturalny sposób, pozwalający zachować w przyszłości poprawne relacje.

Na pewno przed podjęciem decyzji o rozwodzie należy przemyśleć wszystkie argumenty za i przeciw. Gdy wszystkie metody ratowania małżeństwa zawiodą, nie pozostaje nic innego jak napisać **pozew o rozwód** i wnieść go do sądu.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

Rozwód to koniec pewnego etapu w życiu, ale tym samym też i początek następnego etapu. Etapu, który przecież wcale nie musi być gorszy. Decydując się na taki krok warto wiedzieć jak poprawnie sformułować poszczególne wnioski w pozwie, do jakiego sądu należy złożyć pozew, jakie są należne opłaty związane z postępowaniem, jak przebiega sam proces oraz o czym sąd będzie rozstrzygał w wyroku.

Dobrze napisany pozew, właściwie opłacony i złożony we właściwym sądzie przyczyni się do przyspieszenia rozpoznania sprawy i tym samym uczynienia postępowania mniej bolesnym dla stron. Sprawy takie - o rozwód, władzę rodzicielską, podział majątku po rozwodzie - budzą niemal zawsze silne **emocje**, które znacznie utrudniają samodzielne prowadzenie sprawy.

Sprawy o rozwód dotyczą nie tylko samych małżonków, ale także ich dzieci - i to nie tylko dlatego, że sąd w sprawie rozwodowej orzeka także o władzy rodzicielskiej i kontaktach z małoletnimi dziećmi.

” Sąd może orzec o rozwodzie, ale rozwiedzeni małżonkowie pozostają nadal rodzicami.

Czasami samego małżeństwa nie da się już uratować. Ale można uratować szczęśliwe dzieciństwo wspólnych dzieci i dobre wspomnienia, a to już naprawdę dużo. Poza tym jest coś, co dość często podkreślam: sąd może orzec o rozwodzie, ale rozwiedzeni małżonkowie pozostają nadal rodzicami.

Strony postępowania, a prościej mówiąc rozwodzący się małżonkowie często w takich sprawach kierują się wyłącznie emocjami. I rzadko są to pozytywne emocje. A silne emocje rzadko bywają dobrym doradcą. Dlatego szczególnie w takich sprawach dobrze jest poradzić się kogoś, kto ma doświadczenie w takich sprawach i może pozwolić sobie na troszeczkę więcej dystansu do sprawy.

Wiele pytań kierowanych do kancelarii powtarzało się szczególnie często. Dlatego postanowiłam odpowiadać na te pytania na łamach bloga. A następnie zebrać te odpowiedzi i umieścić w jednym e-booku. Mam nadzieję, że znajdziesz tu **odpowiedzi** na wiele swoich wątpliwości. Każda **sprawa o rozwód** czy podział majątku jest jednak inna.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

Jeśli nie znalazłeś odpowiedzi na swoje pytanie na łamach bloga czy e-booka, zachęcam do kontaktu z Kancelarią.

Kontakt z Kancelarią:

Możesz pisać na adres mailowy:

katarzyna.skowronska@adwokatura.pl

lub też skorzystać z formularza kontaktowego, znajdującego się na podstronie kontakt:

<https://razemczyosobno.pl/kontakt-3/>

Postaram się odpowiedzieć najszybciej, jak to możliwe. Pamiętaj, że wszystkie informacje pozostają tylko do mojej wiadomości. Znajdź mnie na Facebooku. Będzie mi miło, jak polubisz mój profil.

Słowo „rozwód” kojarzy Ci się tylko z walką? Niestety często tak jest, ale wierzę, iż może być inaczej. W szczególności wierzę, iż rozwód z małżonkiem nie musi (i nie powinien) oznaczać „rozvodu” z dziećmi.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

10 RZECZY, które powinieneś wiedzieć, jeśli planujesz wnieść do sądu sprawę o rozwód:

- 1/ Jaka jest właściwość sądu w sprawie o rozwód?
- 2/ Jakie są koszty związane ze sprawą o rozwód?
- 3/ Kiedy sąd może rozwiązać małżeństwo przez rozwód?
- 4/ O czym jeszcze orzeka sąd w sprawie o rozwód?
- 5/ Co może stanowić podstawę orzeczenia o winie jednego z małżonków?
- 6/ Jakie są skutki prawne orzeczenia o winie jednego z małżonków?
- 7/ Co może być dowodem w sprawie o rozwód?
- 8 / Czy sąd może oddalić powództwo czyli nie dać rozwodu?
- 9/ Czy można podzielić majątek przed rozwodem?
- 10 / Jakie są skutki prawomocnego wyroku?

1/ Jaka jest właściwość sądu w sprawie o rozwód?

Rozwód może być orzeczony tylko po przeprowadzeniu postępowania w sądzie. Nie ma możliwości uzyskania rozwodu w inny sposób. Aby sąd wydał wyrok w sprawie o rozwód, najpierw ktoś (jeden z małżonków) musi wnieść do sądu pozew. Właściwy w sprawie rozwodowej jest sąd okręgowy - jako sąd pierwszej instancji. Pozostaje teraz do ustalenia, który sąd okręgowy będzie właściwy. Nie może być to bowiem dowolnie wybrany sąd. Nie zawsze będzie to również sąd w mieście, gdzie aktualnie mieszkasz.

Kwestię właściwości sądu w sprawach o rozwód regulują wprost przepisy zamieszczone w kodeksie postępowania cywilnego.

Zgodnie z treścią przepisu:

Powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda.

Jak więc wynika z treści przytoczonego powyżej przepisu: Jeśli jako małżonkowie mieszkaliście wspólnie w Krakowie, a następnie Ty wyprowadziłeś się np. do Gdańska – musisz liczyć się z tym, iż właściwy do rozpoznania sprawy będzie Sąd Okręgowy w Krakowie.

Być może wyrok sądu I instancji będzie odbiegać od Twoich oczekiwań. W takiej sytuacji jest możliwość, aby wyrok zaskarżyć – wnosząc apelację. Apelacje od wyroków sądów okręgowych rozpatrują sądy apelacyjne.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

2/ Jakie są koszty związane ze sprawą o rozwód?

Zacznijmy od opłaty sądowej - wnosząc do sądu sprawę o rozwód (tak jak w przypadku zdecydowanej większości spraw cywilnych) należy uiścić opłatę. Opłata od pozwu o rozwód jest stała i wynosi **600,-zł**.

Opłatę należy uiścić przy wnoszeniu pozwu. Najlepiej tę kwotę uiścić na rachunek bankowy sądu. (obecnie nie ma już w obrocie papierowych znaków opłaty sądowej) Opłata od pozwu jest pobierana w tej samej wysokości - niezależnie od tego czy wnosisz pozew imieniem własnym, czy też robi to w Twoim imieniu pełnomocnik. Opłata od pozwu w takiej wysokości obowiązuje teraz. (czyli w grudniu 2020 r.)

Dla pewności można jednak w dacie wnoszenia pozwu sprawdzić w ustawie, czy przypadkiem coś się w tym zakresie nie zmieniło. Wysokość opłat jest uregulowana w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. A czy opłata od pozwu to jedyny koszt, z którym trzeba się liczyć? Opłata od pozwu to niestety może nie być jedyny koszt związany z wniesieniem sprawy o rozwód.

I nie mam tu na myśli wynagrodzenia dla adwokata za prowadzenie sprawy – jeśli zdecydujesz się zlecić sprawę adwokatowi. Wynagrodzenie za prowadzenie sprawy określa umowa zawierana przez klienta z pełnomocnikiem i zazwyczaj jest wyższe w przypadku rozwodu z orzekaniem o winie.

Jeśli macie wspólne małoletnie dzieci i nie będziecie w stanie dojść do porozumienia w kwestiach dotyczących opieki nad dziećmi, może powstać konieczność dopuszczenia dowodu z opinii biegłego psychologa, a to niestety będzie wiązać się z dodatkowymi kosztami.

Jeśli po uprawomocnieniu się wyroku złożysz wniosek o wydanie przez sąd odpisu prawomocnego wyroku – także musisz liczyć się z koniecznością uiszczenia opłaty – zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

Może być też tak, iż sąd I instancji orzeknie inaczej, niż o to wносиłeś. W takiej sytuacji prawdopodobnie zdecydujesz się na wniesienie apelacji – co także wiąże się z koniecznością ponoszenia kosztów.

W takiej sytuacji najpierw jednak trzeba będzie złożyć wniosek o sporządzenie przez sąd pisemnego uzasadnienia wyroku i doręczenie tego uzasadnienia - a taki wniosek podlega opłacie w kwocie 100,-zł.

Jeśli po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem zdecydujesz się faktycznie wnieść apelację: uiszczona opłata od wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku zostanie zaliczona na poczet opłaty od apelacji.

I na koniec dobra wiadomość: jest możliwość złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów. Taki wniosek musi być jednak dobrze uzasadniony – sąd indywidualnie rozpatruje każdy przypadek.

3/ Kiedy sąd może rozwiązać małżeństwo przez rozwód?

Pewnie się zastanawiasz, czy muszą być spełnione jakieś określone przesłanki, aby sąd mógł faktycznie rozwiązać małżeństwo przez rozwód. Jak stanowi przepis art. 56 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego:

Jeśli między małżonkami nastąpił zupełny i trwały rozkład pożycia, każdy z małżonków może żądać, ażeby sąd rozwiązał małżeństwo przez rozwód.

Przepis postępuje się - jak widać - dość ogólnym sformułowaniem: "zupełny i trwały rozkład pożycia". Nie ma w kodeksie (ani w żadnej innej ustawie) przepisu, który wymieniałby enumeratywnie sytuacje, w których rozwód jest dopuszczalny. W sumie żaden przepis kodeksu nie zawiera nawet przykładowych sytuacji, kiedy można wystąpić o rozwód. Co więcej, żaden przepis nie stanowi po jakim czasie od daty zawarcia małżeństwa można wystąpić z pozwem rozwód.

” Sprawa o rozwód nie musi być wojną.

Każda sprawa jest indywidualnie rozpatrywana przez sąd. W każdej sprawie sąd przeprowadza postępowanie dowodowe. Jeśli małżonkowie chcą rozwieść się bez orzekania o winie i nie mają wspólnych małoletnich dzieci postępowanie dowodowe może być

znacząco ograniczone – często tylko do przesłuchania stron. Odpowiedzi na pytanie, co dokładnie oznacza ten „rozkład pożycia” i kiedy można uznać, iż „rozkład” jest trwały należy szukać m.in. w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych.

Rozkład pożycia jest trwały jeżeli ustały wszystkie więzi łączące małżonków, zupełny jeżeli więzi te ustały na tyle dawno, że wedle zasad doświadczenia życiowego powrót małżonków do wspólnego pożycia nie nastąpi.

(wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12.03.2010r., sygn. akt IACa 51/10)

4/ O czym jeszcze orzeka sąd w sprawie o rozwód?

Wyrok rozwodowy składa się nierzadko z wielu punktów. Jest tak, ponieważ oprócz tego, iż sąd w tym wyroku „rozwiązuje małżeństwo” to przepis kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nakłada na sąd obowiązek rozstrzygania też i innych kwestii dotyczących tak samych rozwodzących się małżonków, jak i ich wspólnych małoletnich dzieci.

W sprawie o rozwód sąd orzeka nie tylko w przedmiocie rozwiązania małżeństwa. Sąd orzeka też o tym, **który z małżonków ponosi winę** za ów rozkład pożycia - **chyba, że oboje** małżonkowie zgodnie wnoszą, aby sąd o tej winie nie orzekał. Ale to jeszcze nie wszystko. Sąd w sprawie o rozwód zajmuje się też kwestiami dotyczącymi małoletnich dzieci stron, jeśli strony (a więc rozwodzący się małżonkowie) mają wspólne małoletnie dzieci.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

A konkretnie sąd rozstrzyga:

- któremu z rodziców powierzyć **władzę rodzicielską** nad wspólnymi małoletnimi dziećmi

W wyroku rozwodowym sąd może np. powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego rodzica do określonych obowiązków i uprawnień wobec dziecka.

Tak, **jest też możliwość**, aby ta władza rodzicielska była pozostawiona obojgu rodzicom.

I co więcej: coraz częściej zapadają takie orzeczenia.

- jak ustalić **sposób kontaktowania się z dzieckiem** przez rodzica, z którym dziecko nie będzie po rozwodzie mieszkać.

Kodeks nie zawiera szczegółowych wytycznych, jak te kontakty z dzieckiem mają wyglądać i jak szczegółowo mają być uregulowane. Duże znaczenie ma tu wiek dziecka. Im dziecko młodsze, tym zazwyczaj bardziej szczegółowo regulowane są te kontakty. Inna będzie też sytuacja, gdy małżonkowie po rozwodzie mieszkają w tej samej dzielnicy, a inna gdy będą mieszkać w odległych miastach czy nawet w różnych krajach.

Może być też i tak, iż np. z uwagi na wiek dziecka nie będzie potrzeby precyzyjnego regulowania kontaktów. Dlatego też – zgodnie z treścią przepisu:

na zgodny wniosek stron sąd nie orzeka o utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem.

Chcesz wiedzieć, co to jest porozumienie rodzicielskie?

Przeczytaj [ten wpis](#) na moim blogu.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

” W sprawie o rozwód sąd orzeka także w kwestiach dotyczących wspólnych małoletnich dzieci rozwodzających się małżonków.

- o **wysokości alimentów** na wspólne małoletnie dzieci stron
- I wbrew temu, co wiele osób myśli, nie jest tak, iż decydującym czynnikiem – jeśli chodzi o wysokość alimentów – są faktycznie uzyskiwane zarobki przez osobę zobowiązaną do płacenia tych alimentów. O alimentach na dzieci pisałam wiele razy na blogu – np. [tu](#).

Kwestie dotyczące wspólnych małoletnich dzieci to jeszcze nie wszystko, o czym orzeka sąd w wyroku rozwodowym. Zobacz, co stanowi art. 58 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego:

Zdarza się też tak, iż pomimo rozwodu małżonkowie zmuszeni są w dalszym ciągu mieszkać we wspólnym domu czy mieszkaniu (najczęściej dzieje się tak z powodów ekonomicznych). W takich sytuacjach sąd w wyroku rozwodowym orzeka o **sposobie korzystania z tego mieszkania** przez czas wspólnego zamieszkiwania w nim rozwiedzionych małżonków.

Takie rozstrzygnięcie sądu oczywiście nie jest równoznaczne z podziałem majątku wspólnego – podział wspólnego majątku to zupełnie osobna kwestia. Ponadto w wyjątkowych wypadkach, gdy jeden z małżonków swym rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie, **sąd może nakazać** jego eksmisję – na żądanie drugiego małżonka.

Na zgodny wniosek stron sąd może w wyroku orzekającym rozwód orzec również o podziale wspólnego mieszkania albo o przyznaniu mieszkania jednemu z małżonków, jeżeli drugi małżonek wyraża zgodę na jego opuszczenie bez dostarczenia lokalu zamiennego i pomieszczenia zastępczego, o ile podział, bądź jego przyznanie jednemu z małżonków są możliwe.

Co do zasady w sprawie o rozwód sąd nie zajmuje się podziałem majątku wspólnego, jednak od tej zasady jest pewien wyjątek. Na wniosek jednego z małżonków sąd może w wyroku orzekającym rozwód dokonać podziału majątku wspólnego, jeżeli przeprowadzenie tego podziału nie spowoduje nadmiernej zwłoki w postępowaniu.

W praktyce sąd w sprawie o rozwód orzeka o podziale wspólnego majątku wtedy, gdy nie budzi wątpliwości co wchodzi w skład wspólnego majątku i jak rozdający się małżonkowie chcą się tym majątkiem podzielić. To jednak nie zdarza się często. Najczęściej jednak sprawa o podział majątku to zupełnie osobne postępowanie po zakończeniu sprawy o rozwód.

5/ Co może stanowić podstawę orzeczenia o winie jednego z małżonków?

Jeśli choć jeden z małżonków domaga się orzekania o winie – sąd będzie prowadził postępowanie dowodowe i orzekał o winie. Ani przepis kodeksu, ani też żadna inna ustawa nie zawiera katalogu zawinionych przyczyn rozwodu. Pomocne jednak pozostaje orzecznictwo Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych.

Jeśli chodzi o zawinione przyczyny rozwodu: te najczęściej spotykane to zdrada, przemoc i alkoholizm (nałogi) - choć niekoniecznie w takiej kolejności. Trzeba pamiętać, iż zdrada nie ogranicza się tylko i wyłącznie do pożycia fizycznego z inną osobą.

Przemoc zaś to nie tylko przemoc fizyczna. Niestety – jest jeszcze przemoc psychiczna i ekonomiczna. I znowu niestety – tę psychiczną i ekonomiczną przemoc trudniej udowodnić. (choć tak samo trudno tolerować) Dalsze przyczyny, którą mogą być podstawą orzeczenia o winie: **Bezczynny tryb życia.**

To też ważna przesłanka, jeśli chodzi o orzekanie o winie.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

i znowu : zobaczmy, co stanowi orzecznictwo w tym temacie:

Zachowanie się małżonka, który będąc zdolnym do pracy, bez dostatecznego usprawiedliwienia nie pracuje lub pracuje w stopniu wysoce niedostatecznym, może być uznane za ważny powód rozkładu pożycia małżeńskiego; orzeczenie SN z 9.03. 1956 r.

No to jeszcze jedno orzeczenie w tym zakresie - także wydane przez Sąd Najwyższy:

Takie zachowanie się małżonka, który będąc zdolny do pracy, bez dostatecznego usprawiedliwienia nie pracuje wcale lub pracuje w stopniu wysoce niedostatecznym, może być uznane za ważny powód rozkładu pożycia małżeńskiego, choćby małżonek ten dostarczał dostatecznych środków na utrzymanie rodziny z innych źródeł, np. z uprawiania spekulacji, ze stałych darów rodziny, z nagromadzonych uprzednio dużych zasobów, lub choćby sytuacja materialna rodziny (np. w związku z wysokimi dochodami drugiego małżonka) nie wymagała przyczyniania się tego małżonka do utrzymania rodziny. Takie zachowanie się małżonka będzie z reguły ważnym powodem rozkładu pożycia, o ile drugi małżonek na niewłaściwość tego zachowania zwrócił uwagę i domagał się jego zmiany.

(Orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 1956 r. sygn. IV CR 36/55)

To orzeczenia sprzed wielu lat, ale zachowują aktualność. Orzecznictwo w sprawach rodzinnych jest istotne – szczególnie gdy przepisów dotyczących rozwodu jest w kodeksie niewiele; pamiętaj tylko, że każde orzeczenie zapada w realiach konkretnej sprawy.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

Kolejne przyczyny, dla których możliwe jest przypisanie małżonkowi winy w rozkładzie pożycia to:

- opuszczenie małżonka
 - odmowa współżycia fizycznego
 - naruszenie obowiązku wzajemnej pomocy
- a czasem nawet
- zmiana wyznania przez jednego małżonka

To oczywiście nie są wszystkie możliwe przyczyny. Czy zawsze warto walczyć o winę? Ja uważam, że nie zawsze. Co więcej: w pierwszej kolejności sugeruję rozważenie rozwodu bez orzekania o winie.

Postępowanie w sytuacji, gdy sąd orzeka o winie trwa długo i wiąże się z koniecznością przeprowadzania postępowania dowodowego. A postępowanie dowodowe w sprawach o rozwód to często konieczność przesłuchania świadków, w tym osób z najbliższej rodziny.

Oczywiście to Ty jesteś stroną postępowania i decyzja należy do Ciebie. Jednak: jak już się zdecydujesz na tę walkę to pamiętaj: w sądzie liczą się dowody. I to Ty – jako strona musisz te dowody zawnioskować. Pamiętaj, iż dowody należy zawnioskować na początkowym etapie postępowania (przynajmniej te dowody, którymi dysponujesz).

Musisz jeszcze wiedzieć, iż w sytuacjach, gdy każde z małżonków chce rozwiązania małżeństwa, ale tylko z winy tej drugiej strony, zdarza się – i to wcale nie rzadko - iż ostatecznie w wyroku sąd wydaje orzeczenie o rozwodzie z winy obu stron.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

6/ Jakie są skutki prawne orzeczenia o winie jednego z małżonków?

Wnosząc pozew musisz zastanowić się, czy decydujesz się na „walkę” o wyłączną winę współmałżonka, czy też wnosisz o rozwód bez orzekania o winie.

Jeśli choć jedna ze stron domaga się orzekania o winie, sąd będzie obowiązany prowadzić postępowanie dowodowe, a następnie orzec o tej winie w wyroku kończącym sprawę. Pytanie, które można w tej sytuacji zadać, brzmi: *jakie konsekwencje pociąga za sobą orzeczenie rozwodu z winy jednego tylko z małżonków?* Podstawowa różnica (jeśli chodzi o kwestie prawne) w sytuacji uzyskania rozwodu bez orzekania o winie, a rozwodu z orzeczeniem o winie współmałżonka dotyczy możliwości dochodzenia alimentów między małżonkami.

Oczywiście pod względem możliwości dochodzenia alimentów, małżonek „niewinny” jest w znacznie korzystniejszej sytuacji.

Kwestię tę reguluje przepis art. 60 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

§ 1. Małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego.

§ 2. Jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

§ 3. Obowiązek dostarczania środków utrzymania małżonkowi rozwiedzionemu wygasa w razie zawarcia przez tego małżonka nowego małżeństwa. Jednakże gdy zobowiązanym jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia, obowiązek ten wygasa także z upływem pięciu lat od orzeczenia rozwodu, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności sąd, na żądanie

Zauważ teraz, po zapoznaniu się z treścią tego przepisu, iż nie ma ograniczeń czasowych, aby małżonek „niewinny” (w sytuacji spełnienia wskazanych w treści przepisu przesłanek) mógł wystąpić do sądu z pozwem o alimenty od małżonka „wyłącznie winnego”.

W praktyce małżonek „niewinny” może więc wystąpić o alimenty na siebie nawet kilka lat po rozwodzie. (zakładając oczywiście, iż nie zawarł ponownego małżeństwa)

Pamiętaj tylko, iż samo wniesienie pozwu o alimenty nie jest jeszcze równoznaczne z otrzymaniem tych alimentów (a już na pewno z ich otrzymaniem we wskazanej w pozwie wysokości).

Uwaga: W przepisie tym mowa o alimentach między małżonkami, nie zaś o alimentach na wspólne małoletnie dzieci – to zupełnie inna sprawa.

I na koniec – ważna kwestia, często będąca przedmiotem wątpliwości: orzeczenie o winie jednego z małżonków nie ma automatycznego przełożenia na podział wspólnego majątku.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

7 / Co może być dowodem w sprawie o rozwód?

Kodeks postępowania cywilnego (ani też żadna inna ustawa) nie zawiera katalogu możliwych środków dowodowych. Nie ma też w żadnym przepisie „wylizczanki” tego, co dowodem być nie może. To, jakie dowody przedłożysz sądowi, zależy od tego, co chcesz udowodnić. Jak już wiesz, różne są sytuacje. Może być np. tak, iż nie macie wspólnych dzieci, ale chcesz orzekania o winie.

Musisz więc wykazać, iż faktycznie miały miejsce takie okoliczności, które uzasadniałyby orzeczenie winy. I znowu – zależy co jest taką właśnie okolicznością przesądzającą o winie małżonka – zdrada, nadużywanie alkoholu, przemoc, a może coś jeszcze innego? Dowodami w sprawie cywilnej mogą być np. zdjęcia, wydruki maili, smsy, wydruki z portali internetowych. Tak, niestety musisz liczyć się z tym, iż druga strona będzie podważać takie dowody.

Jeśli faktycznie podejrzewasz zdradę: może przed wniesieniem pozwu do sądu rozważysz skorzystanie z usług (licencjonowanego) detektywa? Taki raport sporządzony przez detektywa może być bardzo dobrym dowodem. Może jest tak, iż nie chcesz orzekania o winie, ale kwestią problematyczną jest władza rodzicielska czy kontakty z dzieckiem? W takiej sytuacji prawdopodobnie trzeba będzie zawnioskować dowód np. z opinii biegłego (czasem będzie to opinia ZSS – Zespołu Sądowych Specjalistów)

Oczywiście dowodem mogą być też zeznania świadków. I w sprawach rodzinnych, w tym w sprawach o rozwód, bardzo często przesłuchiwanie są świadkowie. Jeśli chcesz, aby świadkowie zostali przesłuchani przez sąd: podaj dokładne dane tych świadków – w tym ich adres, aby sąd mógł ich wezwać na rozprawę. Napisz też koniecznie, jaką okoliczność ma wykazać przesłuchanie tych świadków. Może zapytasz, czy świadkami mogą być osoby z najbliższej rodziny, np. Twoja mama czy siostra? Mogą – i bardzo często są. Ocena zeznań świadków należy do sądu. No dobrze, a czy świadkami mogą być wspólne dzieci rozwodzących się małżonków? Otóż mogą, chociaż przepis nakłada tu pewne ograniczenia.

Małoletni, którzy nie ukończyli lat trzynastu, a zstępni stron, którzy nie ukończyli lat siedemnastu, nie mogą być przesłuchiwani w charakterze świadków.

Niezależnie od tego, czy przepis dopuszcza zawnioskowanie dowodu z zeznań świadka w osobie wspólnego dziecka: zastanów się kilka razy, czy to dobra decyzja. I tak – świadek ma obowiązek mówić prawdę – inaczej naraża się na odpowiedzialność karną.

Osoby z najbliższej rodziny mają jednak w takiej sytuacji uprawnienie aby nie zeznawać. Jak stanowi przepis kodeksu postępowania cywilnego:

Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka, z wyjątkiem małżonków stron, ich wstępnych, zstępnych i rodzeństwa oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osób pozostających ze stronami w stosunku przysposobienia.

” Jako strona procesu powinieneś wykazać swoje twierdzenia w postępowaniu przed sądem.

Świadkowie muszą jednak stawić się w sądzie zgodnie z otrzymanym wezwaniem, a jak zdecydują się zeznawać – powiedzieć prawdę. Nie jest też wykluczone, iż dogadaliście się co do kontaktów z dzieckiem, ale kwestią bardzo sporną pozostaje wysokość alimentów.

W takiej sytuacji trzeba będzie wykazać jakie wydatki ponosisz w związku z utrzymaniem dziecka – opisz jakie są koszty związane z jego edukacją czy leczeniem i dołącz do pozwu faktury i rachunki, potwierdzające fakt ponoszenia tych wydatków. (uwaga: paragony to dość kiepski dowód, imienne faktury naprawdę sprawdzą się znacznie lepiej w charakterze dowodu)

To Ty jako strona masz inicjatywę dowodową czyli Ty jako strona wnioskujez aby sąd przeprowadził określone dowody.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

Pamiętaj: sąd nie będzie szukał dowodów za Ciebie. Zastanów się, co chcesz osiągnąć w sprawie o rozwód. Przemyśl, jakie dowody potwierdzą to, co napisałeś w pozwie. I jeszcze jedna bardzo istotna kwestia: Nie zwlekaj ze zgłaszaniem dowodów – jeśli możesz zawnioskować dowody w pozwie czy w odpowiedzi na pozew, to złóż taki wniosek. Jeśli będziesz zwlekać z zawnioskowaniem dowodów – narażasz się na to, iż sąd takich „spóźnionych” dowodów nie uwzględni. Pamiętaj też, że ilość dowodów wcale nie jest najważniejsza.

8/ Czy sąd może oddalić powództwo czyli nie dać rozwodu?

Zdarza się czasami, iż w sprawie rozwodowej zmartwiony klient oświadcza, iż „mąż/żona nigdy nie da mi rozwodu”. Rozwód orzekany jest jednak zawsze przez sąd. Czy jednak możliwe, aby to sąd „odmówił” rozwodu? Musisz wiedzieć, iż sąd rozpatrując sprawy o rozwód, w określonych sytuacjach może oddalić powództwo – czyli właśnie „nie dać rozwodu.” Zgodnie z art. 56 § 2 i 3 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego:

rozwód nie jest dopuszczalny, mimo zupełnego i trwałego rozkładu pożycia jeżeli wskutek niego miałyby ucierpieć dobro wspólnych małoletnich dzieci małżonków, albo jeżeli z innych względów orzeczenie rozwodu byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Rozwód może nie zostać orzeczone także w sytuacji jeżeli żąda go małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia, chyba że drugi małżonek wyrazi zgodę na rozwód albo że odmowa jego zgody na rozwód jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Nie ma przepisu w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, który zawierałby definicję tych zasad współżycia społecznego. Wyjaśnienia, jak należy rozumieć owe „zasady współżycia społecznego” szukać należy przede wszystkim w orzecznictwie sądów – zwłaszcza Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych.

Naprawdę: każda sprawa jest inna. Nie ma też w żadnym przepisie definicji „dobra dziecka”. To bardzo indywidualne sytuacje. Brak zgody pozwanego na rozwód nie oznacza automatycznego zakończenia postępowania i tym samym nie jest równoznaczny z oddaleniem powództwa.

Sąd zawsze szczegółowo bada motywy takiego stanowiska wyrażonego przez pozwanego (czyli dlaczego to pozwany rozwodu nie chce). Jeśli brak zgody na rozwód wynika prostu ze złośliwości pozwanego względem powódki, to z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić (oczywiście po spełnieniu pozostałych przesłanek kodeksowych), że Sąd orzeknie rozwód. I tu jeszcze istotna kwestia: Jeśli powód wnosił pozew o rozwód bez orzekania o winie, a pozwany nie chce rozwodu w ogóle, to niestety : zgodnie z procedurą powód będzie musiał zmienić swoje stanowisko. Szerzej omawiam to zagadnienie na blogu.

Oczywiście bardzo ważne będzie postępowanie dowodowe. Pamiętaj, iż inicjatywa dowodowa należy do Ciebie – jako strony postępowania. A jeśli wyrok będzie sprzeczny z Twoim wnioskiem i Twoimi oczekiwaniami? Wyrok sądu I instancji można zaskarżyć wnosząc apelację.

Może się jeszcze zastanawiasz, co jeśli sąd „nie dał rozwodu” z uwagi na dobro małoletnich dzieci? Tzn. czy będzie można złożyć kolejny pozew o rozwód gdy dzieci podrosną? Otóż... tak, to możliwe.

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

9 / Czy można podzielić majątek przed rozwodem?

Zazwyczaj wspólny majątek jest dzielony po rozwodzie. Ale jeśli chodzi o postawione powyżej pytanie: otóż podział majątku jeszcze przed uzyskaniem rozwodu jest możliwy.

Jeśli oboje jesteście zgodni i chcecie uregulować sprawy majątkowe zanim jeszcze sąd rozwiąże Wasze małżeństwo, to jest to możliwe. Tylko zanim zdecydujecie się na podział majątku: konieczne będzie **ustanowienie rozdzielności majątkowej** – jeśli do tej pory w waszym małżeństwie istniał ustrój wspólności ustawowej.

Taka umowa musi mieć formę aktu notarialnego. Jeśli w skład wspólnego majątku wchodzi nieruchomości - umowa o podział majątku także musi mieć formę aktu notarialnego. Co więcej: można podzielić majątek i wcale się nie rozwodzić. Tylko napiszę jeszcze raz: aby podział majątku był możliwy, najpierw musi być ustanowiona rozdzielność majątkowa.

Może jeszcze zapytasz czy koniecznie trzeba od razu w takiej umowie podzielić cały majątek? Odpowiedź na tak postawione pytanie brzmi nie. Możliwy jest częściowy podział wspólnego majątku. A jeśli chodzi o pytanie, czy ma to sens: w wielu przypadkach ma.

Jest też możliwość, iż sąd podzieli majątek w sprawie o rozwód. Wspominałam o tym, odpowiadając na pytanie o czym orzeka sąd w sprawie o rozwód. Aby tak mogło się stać, małżonkowie muszą być zgodni we wszystkich kwestiach dotyczących tego podziału. Sąd orzekający w sprawie o rozwód nie będzie bowiem zajmował się prowadzeniem postępowania dowodowego na okoliczność tego, co stanowi wasz majątek wspólny i jaką wartość mają poszczególne składniki.

Jeśli nie dojdziecie do porozumienia, pozostanie wniesienie osobnej sprawy o podział wspólnego majątku przed sądem rejonowym – już po prawomocnym zakończeniu sprawy o rozwód.

10/ Jakie są skutki prawomocnego wyroku?

Przypomnę tylko: w sensie prawnym definitywny koniec małżeństwa następuje w dacie uprawomocnienia się wyroku rozwodowego. Tak więc wyrok sądu I instancji jeszcze nie oznacza, iż małżeństwo przestało istnieć.

Najważniejsze skutki uprawomocnienia się wyroku rozwodowego są następujące:

- 1** małżonkowie z chwilą uprawomocnienia się wyroku rozwodowego zmieniają swój stan cywilny tzn. są osobami tzw. wolnego stanu i każdy z nich może ponownie zawrzeć związek małżeński;
- 2** ustanie wspólności majątkowej - zakładając, iż małżonkowie pozostawali dotąd w ustroju wspólności majątkowej: prawomocne orzeczenie rozwodu przez sąd powoduje ustanie ustroju wspólności majątkowej – rozdzielnosc majątkowa powstaje z mocy prawa;
- 3** wobec faktu ustania wspólności majątkowej, każdy z małżonków może wystąpić do sądu z wnioskiem o podział majątku wspólnego (małżonkowie mogą także dokonać podziału majątku wspólnego w drodze umownej – jeśli w skład tego majątku wchodzi nieruchomość konieczne będzie zachowanie formy aktu notarialnego; jednak w każdej sytuacji podział majątku musi poprzedzać ustanie wspólności ustawowej);
- 4** małżonek, który zmienił nazwisko w związku z zawarciem związku małżeńskiego może wrócić do swojego poprzedniego nazwiska.
Art. 59 kro przewiduje termin 3 miesięcy na złożenie oświadczenia w tej kwestii. Oświadczenie takie składa się jednak już nie w sądzie, a przed kierownikiem USC.
- 4** prawomocny wyrok w sprawie o rozwód powoduje, iż byli małżonkowie nie dziedziczą po sobie z mocy ustawy

To już prawie wszystko. Ale jeszcze na koniec: Ze względu na swoją objętość, e-book nie pozwala na omówienie wszystkich kwestii. Pytań, które można zadać, na pewno jest znacznie więcej. Jednym z takich pytań, które słyszę bardzo często, jest pytanie: „ile czasu potrwa moja sprawa o rozwód?”

Jedyna możliwa odpowiedź na to pytanie brzmi... „to zależy”. Jeśli choć jeden z małżonków będzie domagał się orzekania o winie, sąd będzie zobowiązany, aby orzec kto zawinął.

” Sąd może małżeństwo rozwiązać, ale rozwiedzeni małżonkowie pozostają nadal rodzicami.

W takiej sytuacji przeprowadzane jest postępowanie dowodowe i niestety cała sprawa trwa zazwyczaj dość długo. Również w sytuacji gdy rozwodzący się małżonkowie nie mogą dojść do porozumienia w kwestiach dotyczących wspólnych małoletnich dzieci sprawa prawdopodobnie nie skończy się szybko.

Pytania, które zadają mi czytelnicy i klienci, wciąż bywają zaskakujące. Ja sama wciąż się uczę nowych rzeczy i na bieżąco śledzę orzecznictwo. Musisz też wiedzieć, iż przepisy zmieniają się bardzo często – także te dotyczące procedury cywilnej. Taka naprawdę duża nowelizacja procedury cywilnej weszła w życie w listopadzie 2019 r. Dobrze napisany pozew, bez braków formalnych to naprawdę istotna kwestia – nie tylko w sprawie o rozwód.

Dlatego też regularnie dodaję wpisy na blogu. Jeśli więc zainteresowały Cię poruszone tu zagadnienia, szukaj ich rozwinięcia na moim blogu pod adresem: <https://razemczyosobno.pl/>

Przeczytaj w szczególności te artykuły: są naprawdę długie, ale warto.

<https://razemczyosobno.pl/rozwod-co-i-jak/>

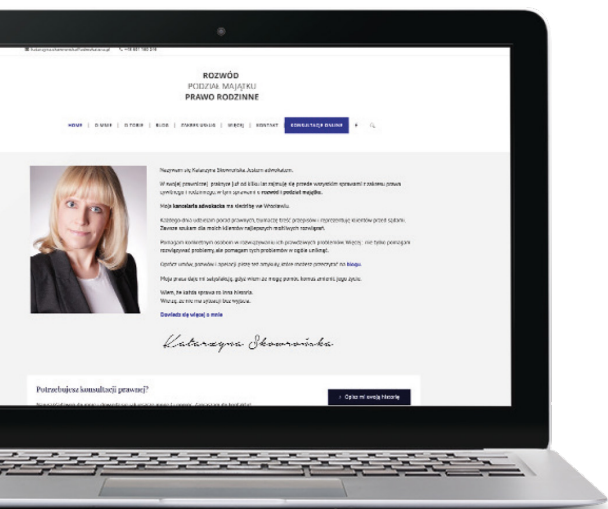
<https://razemczyosobno.pl/podzial-majatku/>

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl

A jeśli chcesz skonsultować swoją sprawę:

Jestem też na Facebooku. I co więcej: staram się regularnie publikować tam wpisy. Będzie mi bardzo miło, jeśli polubisz ten profil. E-book zawiera jedynie ogólne informacje, oparte na stanie prawnym w dacie jego przygotowania.

I na koniec jeszcze jedna, za to bardzo ważna sprawa: **Pamiętaj, że każda sprawa jest inna, a lektura bloga czy e-booka nie może zastąpić konsultacji z doświadczonym prawnikiem.**

Katarzyna Skowrońska

+48 601 160 246 | katarzyna.skowronska@adwokatura.pl
razemczyosobno.pl